

De huurtoeslag is een belangrijke inkomensondersteunende maatregel waar jaarlijks vier miljard euro mee gemoeid is. Het is een ingewikkelde regeling die niet alleen sterk afhangt van het inkomen, maar ook van de huur en de huishoudenssamenstelling. Bovendien veranderen de inkomens- en huurgrenzen regelmatig,

zodat huishoudens het risico lopen om ontvangen toeslag te moeten terugbetalen.

De figuur toont het aantal huishoudens en het bedrag dat zij gemiddeld moeten terugbetalen, verbijzonderd naar de hoogte van het inkomen. De gegevens zijn afkomstig van het Centraal Bureau voor de Statistiek en bevatten naast het inkomen ook de voorlopige en definitieve toekenning van de huurtoeslag. In totaal moeten ongeveer 400.000 huishoudens gemiddeld 723 euro terugbetalen over 2015. Dat is in totaal 281 miljoen euro, ongeveer zeven procent van de totale uitgaven aan de huurtoeslag.

De grootste groep terugbetalers bevindt zich rond de grenzen waar de toeslag afbouwt of vervalt. Na de eerste grens – 15.175 euro voor eenpersoonshuishoudens – is het risico van terugbetalen vanwege een inkomensstijging groot. En ook net na de bovengrens – 21.950 euro voor eenpersoonshuishoudens – betalen ruim 75.000 huishoudens gemiddeld 1.265 euro terug. Huishoudens met een lager inkomen moeten om andere redenen terugbetalen, bijvoorbeeld omdat men is gaan samenwonen. Het risico op terugbetalen is bij lage inkomens weliswaar kleiner dan bij hogere inkomens, maar de bedragen drukken zwaarder op hun inkomen.

Bij de uitvoering van de huurtoeslag is er de laatste jaren meer aandacht gekomen voor het waarschuwen van huishoudens om tijdig wijzigingen door te geven. Ook zal in 2020 de harde inkomensgrens vervallen, waardoor er minder vaak hoge terugbetalingen zullen zijn. Wel zullen meer huishoudens het recht op huurtoeslag krijgen en dan mogelijk te maken krijgen met (kleine) terugbetalingen.

▪ ERNEST BERKHOUT EN NICOLE BOSCH (CPB)

